

nunhems®

СВІТ ОВОЧІВ НУНЕМС

У ВИПУСКУ:

Спеціальні пропозиції для дистриб'юторів
в сезоні 2014-2015

Томати селекції Нунемс:
гібриди та особливості вирощування

ТОМАТИ СЕЛЕКЦІЇ НУНЕМС: ГІБРИДИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ

nunhems®

Серед усього розмаїття овочів, які представлені на світовому ринку, важко знайти більш універсальну культуру, ніж томати. Їх споживають сирими, смаженими, печеними, сушеними, консервують; з них виготовляють соки, пюре, пасти, порошки та соуси; томати є незамінною складовою широкого спектру національних страв у багатьох народностях.

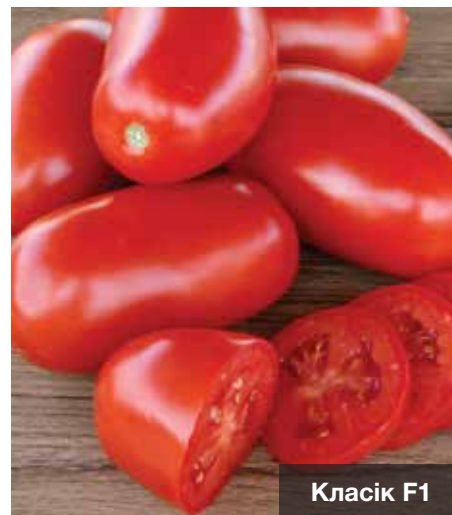
Томати також дуже різноманітні як за розміром (від черрі-томатів, розміром 20-25 г, до тепличних індетермінантних, вагою до 1 кг), так і за кольором (жовті, червоні, чорні). В Україні томати вирощують в скляних та плівкових теплицях, у відкритому ґрунті (салатного та промислового напрямків).

Серед постачальників гібридного насіння томатів у нашій країні компанія Байер займає одне з чільних місць. Високу якість насіння та генетичний потенціал гібридів високо оцінили як професійні виробники томатної продукції, так і приватний сектор. В Україні селекційні здобутки Нунемс представлені трьома напрямками: індетермінантні для плівкових теплиць (**Грифон F1**, **Діаграма F1**, **Аксіома F1**), салатні для вирощування у відкритому

ґрунті (**Шеді Леді F1**, **Платіnum F1**, **Майсалун F1**, **Тарпан F1**, **Орко F1**, **Отранто F1**, **Ламантін F1**, **Скіф F1**) і для промислового вирощування у відкритому ґрунті (**Дональд F1**, **Солероссо F1**, **Інкас F1**, **Лампо F1**, **Класік F1**, **Ред скай F1**, **Адванс F1**, **Фоккер F1**, **Вулкан F1**, **Сомма F1**).

Для професійних виробників томатної продукції такий широкий асортимент гібридів Нунемс дозволяє одержати максимальний результат залежно від напрямку ведення господарства, а інтродукційні випробування дозволяють ефективно сформувати виробничий конвеєр. Однак фермерам, які вирощують томати на невеликих площах для реалізації на овочевих ринках, та для приватних виробників розібратись серед такого розмаїття продуктів селекції Нунемс зовсім не просто, адже такі томати повинні бути легкими у вирощуванні, мати привабливі плоди з високими смаковими якість, які можуть використовуватись як в свіжому вигляді, так і для засолки, консервування.

Найранішим гібридом, який буде відповідати вищезгаданим вимогам, є **Солероссо F1**. Цей гібрид полюбився

Класік F1

як професійним фермерам, так і приватним виробникам саме за поєднання ранньостиглості з прекрасною транспортабельністю та неперевершеними смаковими характеристиками, а плід, який можна збирати з плодоніжкою, не залишає байдужим жодного покупця на ринку. Округлий плід, розміром 50-60 г ідеально підходить для засолки та консервування в банці, а насичене внутрішнє забарвлення повністю задовольняє потреби свіжого ринку. За строками дозрівання він є спринтером серед промислових томатів, з періодом від сходів до плодоношення 80-90 днів. Толерантність до верхівкової гнилі плодів та стійкість до стресових умов вирощування дозволяють **Солероссо F1** показувати високі результати за різних умов вирощування і досягати урожайності 95 т з гектару.

Дональд F1 – ультраранній гібрид томату, який немає рівних по універсальності застосування, адже його можна використовувати і для промислового вирощування, і для цілюплідного консервування, і для споживання у свіжому вигляді. За періодом дозрівання він змагається із **Солероссо F1** з 85-95 днями від сходів до початку збору, однак рослини за розміром дещо компактніші від **Солероссо F1**, що дозволяє більш загустити посіви і,

Солероссо F1

Сомма F1

відповідно, більш ефективно використовувати площу. Плоди у **Дональда F1** округло-овальні, з масою 45-55 г, які за насиченістю кольору не мають собі конкурентів. Плоди дозрівають практично одночасно, легко відділяються від плодоніжки, завдяки чому цей томат також придатний і для комбайнового збирання.

Для широкого загалу виробників і споживачів буде цікавим **Ред Скай F1** – інноваційний томат селекції Нунемс. Унікальність цього гібриду полягає у тому, що його плоди практично не містять соку і це дозволяє його використовувати не тільки для цільноплідного консервування, а й для засолки, заморозки, нарізки кубиками. **Ред Скай F1** має середні строки вегетації – 95-110 днів. Плоди – кубовидно-округлі, інтенсивного червоного кольору, масою 65-90 г.

Томат **Класік F1** – ранній гібрид, створений селекціонерами Нунемс саме для тих споживачів, які звикли до традиційної «сливки» з відмінними смаковими якостями як в свіжому вигляді, так і в консервації. Основні напрямки використання цього томату – виробництво томат-пасты, цільноплідне консервування, споживання у

свіжому вигляді. Плоди овально-виовжено-сливоподібні, однорідні по формі і масі, м'ясисті. Середня маса плоду в залежності від умов вирощування – 80-110 г. **Класік F1** має ранні строки дозрівання – 95-105 днів від сходів, характеризується добрим зав'язуванням плодів при високих температурах. Рослина середньоросла, компактна, стійка до стресових умов вирощування, добре плодоносить на ґрунтах будь-яких типів.

З кожним роком все більшої популярності набувають черрі-томати, особливо з відкритого ґрунту в літній і осінній період, оскільки мають демократичну ціну, є гастрономічною прикрасою і вітамінною скарбничкою будь-якого салату. До такого типу томатів відноситься томат **Сомма F1**. Саме цей томат для своїх консервованих «міксів» обрала більшість українських консервних заводів. **Сомма F1** – ультра ранній гібрид, збір плодів починають уже на 90-й день після появи сходів.

Технологічні особливості вирощування томатів у відкритому ґрунті.

Томати вимогливі до тепла. При температурі ґрунту 15 °C від посіву до сходів проходить 14-22 дні, при

температурі ґрунту нижче 11 °C насіння не проростає. Оптимальна температура для росту і розвитку рослин – 22-25 °C.

Для отримання високого урожаю томатів підходять легкі супіщані чи суглинисті ґрунти з дрібно-грудкуватою структурою та pH близькою до нейтральної.

Найкращі попередники для томатів – бобові культури, огірки, цибуля, рання та середня капуста, зернові. Не можна розміщувати томати після пасльонових культур (картопля, перець, баклажани).

Удобрення. Безпосередньо під томати органічні добрива не вносять, але ця культура дуже добре відзивається на внесення органічних добрив під попередник. У більшості випадків внесення елементів живлення в кількості N90-120P120K180-200 забезпечує одержання високих урожаїв томатів. Важливим елементом живлення для томату є кальцій, при його нестачі плоди уражуються верхівковою гниллю. Внесення кальцію у кількості 30-50 кг/га за діючою речовиною задовольняє потребу томатів у цьому елементі.

Томати вирощують розсадним та безрозсадним способами. Використання розсадного способу дозволяє зекономити насіннєвий матеріал, одержати ранню продукцію, досягти оптимальної густоти рослин, запобігти ушкодження рослин весняними заморозками, уникнути проблем зі сходоми на ґрунтах, що мають здатність до заплівання.

Час посіву томату на розсаду визначається можливими строками початку висадки в ґрунт, віком розсади і об'ємом її вирощування і залежить від можливостей забезпечення температурного режиму. Найчастіше розсаду вирощують у плівкових теплицях.

Оптимальна температура для появи сходів томатів – 20-25 °C. При такій температурі сходи з'являються на 4-6 день, залежно від гібриду. Зниження температури затримує появу сходів і ріст сіянців. Після появи поодиноких

nunhems®

сходів на 2-3 дні знижують температуру повітря до 10-12 °С, щоб уникнути витягування сіянців. В подальшому температуру повітря необхідно підтримувати на рівні 16-20 °С – в похмурі дні, 20-25 °С – в сонячні і 12-14 °С – в нічний час.

Для підвищення холодостійкості розсади, стійкості до сонячної радіації і низької вологості повітря проводять загартовування сіянців. При цьому температура повітря наближається до зовнішньої, але не нижче 8-12 °С вдень, та 2-4 °С вночі, температура поливної води підтримується на рівні 16-18 °С. Період загартовування триває 12-15 днів.

За 2-3 дні до висадки розсади проводиться профілактичний обробіток рослин фунгіцидами. Перед висадкою неможна перезволожувати розсаду, оскільки це викликає ламкість стебел. На полі розсаду зберігають в тіні і регулярно зволожують для запобігання висиханню.

Найбільш поширеними схемами посадки томату на краплинному зрошенні є двострічкова схема 1,2-1,3+0,5 – 0,6х0,25-0,35 м і однострічкова схема – 1,4х0,25-0,40 м.

Успіх безрозсадної культури в значній мірі залежить від отримання дружніх сходів з оптимальною густотою. Томати починають висівати, коли ґрунт

Адванс F1

на глибині 5-10 см прогріється до 10-13 °С. Оптимальна глибина посіву на краплинному зрошенні – 1,5-2 см, на поверхневому зрошенні – 2-3 см.

За оптимальних умов від посіву до появи сходів проходить 15-25 днів і дуже часто сходи бур'янів з'являються раніше, ніж сходи томатів. Для запобігання забур'янення на ранніх етапах розвитку томатів використовують досходове внесення гербіцидів. Після появи сходів чи висадки розсади проводиться міжрядний обробіток на глибину 6-8 см, з метою знищення бур'янів і рихлення кірки.

На поверхневому зрошенні міжрядні

обробітки поєднують з внесенням добрив. На краплинному зрошенні підживлення проводяться через систему зрошення на протязі всього періоду вегетації з урахуванням фаз розвитку рослини.

Догляд за посівами протягом вегетації зводиться до забезпечення достатньої кількості вологи в ґрунті, оптимальної аерації, контролю чисельності шкідників та хвороб.

Основними шкідниками томатів є багатіодні ґрунтові шкідники, колорадський жук, совки, попелиці, трипси. До хвороб, які пошкоджують рослини томатів протягом вегетації відносять септоріоз, макроспоріоз, фітофтороз, бактеріальну плямистість, вірусні хвороби, альтернаріоз. Для захисту посівів томатів від шкідливих організмів використовують інтегровані системи захисту, які поєднують комплекс агротехнічних, біологічних, механічних та хімічних методів.

Збирання плодів томатів проводять залежно від строків вегетації гібриду, кліматичних умов та напрямків використання вручну або механізовано.

Використовуючи гібриди томатів селекції Нунемс та приведені вище рекомендації, чи то професійний фермер, чи то пересічний українець на присадибній ділянці, завжди одержать впевнений результат і достойну винагороду за свою працю.

Адванс F1

Bayer CropScience

Додаткову інформацію про ці та інші гібриди Нунемс ви можете дізнатись у представництві компанії в Україні:

м. Київ, 04071, вул. Верхній Вал 4-6,
тел.: (044) 220-33-03,
факс: (044) 220-33-77
м. Каховка Херсонської обл.,
тел.: (05536) 5-65-82, 5-65-83

www.nunhems.com.ua

Рекомендації з практичного вирощування:

Інформація надається компанією «БАЙЕР» без будь-яких зобов'язань незалежно від форми. Описи, рекомендації та ілюстрації в буклетах, брошурах і на веб-сайті базуються наскільки можливо на досвіді випробувань і практиці. Компанія «БАЙЕР» не несе ніякої відповідальності, якщо на основі цієї інформації при вирощуванні отримані результати відрізняються за якістю, урожайністю або іншим характеристиками. Покупець сам визначає, чи підходить і чи може бути використаний товар та інформація для його конкретних умов.

Ілюстрації:

Всі зображені сорти й гібриди показано в найбільш сприятливих умовах для їхнього вирощування.

Однакові результати не гарантовані для всіх умов вирощування.